

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Exhortationes|| Ad|| Religiosos

Dirckinck, Johann

Coloniæ Agrippinæ, 1704

2 [i.e 1]. Mors Religiosorum pretiosa. Thema. Pretiosa in conspectu Domini mors Sanctorum ejus. Psal. 115.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-51834](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-51834)

Christi adventum omnia scelera, & mandatorum divinarum transgressiones invaluisse; totisque mundus in maligno positus esset: Tunc venit Dei Filius, implevitque illud ad Hebr. 10. 6. *In capite libri scriptum est de me, ut faciam, Deus voluntatem tuam. Tunc dixi: ecce venio ut faciam Deus voluntatem tuam. Ecce venio, in stabulum: ecce venio ad circumcisionem, ecce venio in templum, ut me offeram: ecce venio in Aegyptum; ecce venio in crucem. Humiliavit semetipsum, factus obediens usque ad mortem, mortem autem crucis. Quæ verba declarans S. Augustinus L. 1. de incarn. Verbi c. 18. Filius Dei, qui erat Verbum & Sapientia Patris cuius esset in gloria, quam habuit, antequam mundus esset, exinanivit semetipsum (in tempore) & formam servi accipiens, effi-*

gitur obediens usque ad mortem, ut obedientiam doceret; persuaderetque eis, qui non aliter, nisi per obedientiam, salutem consequi poterant, in semetipso prorsus complens, quod ab aliis volebat compleri.

Quæ cum ita sint, Charissimi, tanquam obediens Discipuli Magistrum nostrum audiamus, & triplicem lectionem de paupertate, castitate & obedientia bene apprehendamus. Has virtutes magni æstimemus, tanquam media salutis æternæ convenientissima, tanquam hostes debellandi instrumenta potentissima, scilicet concupiscentiam carnis, oculorum & superbiam vitæ. Has virtutes amemus, veluti Christus amavit & complexus est: & illorum effectus experiamur, & actus exerceamus, ita victoriam & coronam, æternam obtinebimus.

EXHORTATIO I.

IN FUNERE

R. PATRIS P. L.

In Novitiatu Anno 1698. 17. Aprilis piissime defuncti.

Ostendit mortem ejusdem, uti & aliorum in Societate JESU morientium, esse pretiosam.

T H E M A.

Pretiosa in conspectu Domini, mors Sanctorum ejus. Psal. 115. 5.

Ecclesiastes dum vanitatem rerum omnium terrenarum, cunctis ob oculos ponit, inter cetera de morte agens, ait c. 2. Moritur doctus similiter ut indoctus, Pari

modo, asserere licebit: moritur facularis, similiter ut Religiosus: moritur dives similiter ut pauper: moritur improbus, similiter ut probus, Justus & Sanctus, Cain ut Abel, Esau ut Jacob, Saul ut David, Epulo ut Lazarus. Secundum

speciem

speciem exteriorem videtur mors esse similis omnium: imò mors peccatorum nonnunquam lenior, suaviorque accidit quam iustorum dum illi placida & facili; hi verò durâ, molestâque decedunt: quemadmodum de S. Joanne Capistrano legimus, qui toto triduo supremo, luctam, agonemque difficillimum per pessus fuit; quod ipse precibus à Deo flagitaret, ut vicem ignis purgantis lucta illa suppleret. Non ablimile exemplum praeiuit nobis R. P. Petrus in hac probationis domo defunctus; qui licet vitam egerit à puero innocentia, pietate, omniumque virtutum splendore illustrem; luctam tamen duorum dierum & nocturnam longè difficillimam cum morte inire coactus fuit. Moritur igitur injustus similiter ut iustus in oculis hominum; at in oculis Dei, pro quantum intercedit discrimen! nam *Mors peccatorum pessima. Psal. 33. at pretiosa in conspectu Domini mors sancto- rumejus Psal. 115.*

Quam verò pretiosa fuerit mors R. P. Petri, & aliorum pie in Societate morientium sit, in praesenti dilucidabimus.

I. Mors est echo vitae; neque enim, magno Augustino teste, potest mori male, qui vixit bene. Ac proinde Si vita Religiosi pretiosa sit in conspectu Domini mors non potest non esse pretiosa. Explanat id Doctor mellissimus serm. 24. ex parvis, dum ait: *Pretiosam in conspectu Domini mortem sanctorum eius facit, aliquando vita, aliquando causa, aliquando simul vita cum causa. In Confessoribus, qui in Domino moriuntur, facit pretiosam vita. In Martyribus, qui pro*

Domino moriuntur, facit eam pretiosam aliquando sola causa, aliquando causa pariter & vita. Et illa quidem mors pretiosa est, quam commendat vita; pretiosior autem, quam facit causa; pretiosissima verò, quam praevenit vita cum causa. Cum igitur mortem R. Patris nostri vita cominenderet, non potest non esse mors pretiosa.

1. Igitur pretiosa fuit vita ejus, ob favores & gratias, quas Christus Dominus, sicut omnibus, ita & illi sanguine infiniti valoris meruit. 1. Petri. 1. 18. *Scientes, quod non corruptibilibus auro vel argento redempti estis, sed pretioso sanguine, quasi agni immaculati Christi.* Ejusmodi gratia fuere, gratia sanctificans, in Baptismo infusa, gratia vocationis ad veram fidem, ad religiosum ordinem, & in iis perseverantiam usque ad mortem aliaque complures. Quis igitur de morte ejus pretiosa, vita parallelâ, ambiget?

2. Pretiosa fuit vita ejus, ob insignem virtutum thesaurum, quem tota vita collegit: & in anima sua, velut area, reposuit. Tales fuere fides viva, & viva, spes robusta, charitas accensa, devotio singularis pietas tenerima, paupertas Evangelica, obedientia Apostolica: sapientia & prudentia insignis, cum septenis spiritus sancti donis, imò & cum ipso Spiritu sancto, qui non solum est dator, sed & donum, ut docet Doctor Angelicus 1. p. q. 38. a. 1. & 2. Ac proinde cum tota sanctissima Trinitate, quae in iustis tanquam in templo habitat. Quenam vita pretiosior.

3. Pretiosa fuit vita ejus, ac proinde

inde mors quodque, ob plurima bona opera, in gratia Dei, ut spes est perfecta, & vitæ æternæ meritoria. Quid autem fuit aliud vita R. Patris nostri à puero ad juventutem, & à juventute ad senectutem annorum in Societate, maximâ innocentia & devotione transacta, nisi series & catena aurea, omnis generis operum bonorum? Sive enim juventutem literas humaniores & Philosophiam docuit; sive in Collegiis magnâ humilitate & charitate ministerium gessit; sive Novesii & Confluentiæ, Collegii clavum Rector tenuit; sive domesticos intra parietes Collegas exquisitis, aptissimisque exhortationibus ad perfectionem excitavit, sive aliis functionibus in Societate occupatus tempus suum exegit; quid egit, nisi opera vitæ æternæ meritoria cumulare; & vitâ pretiosâ ad mortem in conspectu Domini pretiosam sese disponere?

4. Pretiosa in conspectu Domini mors Sanctorum ejus; & R. Patris nostri, ob securitatem vitæ præteritæ, in innocentia magna & bonis operibus transactæ: ea de causa Sanctus Martinus confidenter humani generis hostem increpabat: *Quid adstas cruenta bestia, nihil in me funesti reperies; Et Sanctus Ambrosius, nec mori timebat, nec vivere recusabat. Secura ergo & læta illis advenit mors: Respiciite & levate capita vestra, quia appropinquat redemptio vestra.* Hujusmodi piis sanctisque Viris, mors est liberatio ab hujus vitæ miseriis, & ad veram vitam transitus. Rectè Sanctus Maximus Centuria 5, cap. 76. *Non puto,*

justum esse hujus vitæ mortem appellare mortem; sed recessum à merito, separationem à corruptione, liberationem à servitute, & à turbatione querelarum, bellorum ablationem, tenebrarum subductionem, remissionem laborum, servoris tranquillitatem, velamentum pudricæ, afflictionum fugam, & ut in summa dicam, omnium consummationem malorum. Unde Seneca ad Marciam scribens, bene mortem optimum naturæ inventum nuncupat.

5. Pretiosa in conspectu Domini mors Sanctorum, ob illius prænotionem & prævisionem, Deo eam revelante; ut accidit, S. Chryostomo, S. Joanni Eleemosynario, S. Antonio, S. Ignatio, B. Aloysio Gonzagæ, aliisque innumeris. R. P. Petrus aliquot ante morbum & obitum diebus vesperi orans, aut ad meditationem diei insequentis se comparans, pullum, utique ab Angelo sancto excitatum, securitæ mortis indicium, ut ipse mor retulit, audivit. Denique pretiosa mors, Sanctorum, piorumque Virorum, ob Christi Domini auxilium, quod servus suis fidelibus in hora mortis exhibet. Ob subsidium Virginis beatissimæ, quod eximius cultoribus suis vitæ exitum præstat. Ob fidelem operam, solaciūque S. Angeli Tutelariorum, aliorumque SS. Patronorum, quod Clientibus suis in agone supremo impertiunt.

Quanta autem ea est gratia, pretiosæ ejusmodi morte defungi? Quanta gratia, cum viva fide, spe, charitate, magnâque ob vitam probè exactam, securitate atque in Deum fiducia vitam claud-

claudere? Quanta gratia, animam virtutibus, & meritis ornata, (velut navem ex Indiis auro, argentoque onustam) salvam sospitemque ad litus æternitatis felicis appellere? Quanta gratia, ab omnibus tentationibus liberari, omnibus peccandi deinceps periculis eximi, Dæmones calcaneo insidiantes, detriumphare, & victoriæ palmâ relatâ in cœleste capitolium invehi?

II.
Mors pretiosa ob revelationes & vaticinia.

II. Omnium quidem Sanctorum, justorum, proborumque hominum obitus in conspectu Domini est pretiosus; sed in primis perseverantium in Societate JESU, regulas ejusdem observantium, salutis & perfectioni propriæ, æquæ ac alienæ strenuè incumbentium, quis pretiosam mortem esse ambigat; potissimum si varias revelationes Sanctis diversis concessas, de morientibus in Societate, expendat?

1. Pretiosa mors in Societate JESU obeuntium, ob revelationem factam Sancto Francisco Borgiæ, quam recenset P. Nadafi in pretiosis occupationibus morientium cap. 16. R. P. Vincentius Matrezius Barcinonensis Proregi à Confessionibus, religiose contestatus est sæpiusque narravit, se à Marco S. Francisci Borgiæ Socio, Coadjutore, (viro cujus mores religiosi, fidem non invitam mereantur) audivisse: ipsum Romæ ad S. Borgiam pro more in cubiculum ingressum, reperisse Virum sanctum amœnissimâ quadam hilaritate, simulque lacrymis tenerè persusum; ausum confidentiâ consuetâ querere semel iterumque, hilaritatis illius adeo sanctæ causam;

respondum tandem ab illo accepisse: Scito Frater Marce, Deum impensè amare Societatem, eique concessisse beneficium, quod olim Ordini S. Benedicti; nimirum ut trecentis primis annis, nemo, qui in ea ad mortem perseveraverit, damnetur.

2. Pretiosa est mors in Societate decedentium, ob elogium seu vaticinium de Societate S. Philippi Nerii. R. P. Vincentius Ficherellus Collegii Pistoriensis Rector Anno 1657. 27. Aprilis datis ad Patrem Nadafi literis enucleatè narrat, quomodo, antequam Romæ Anno 1620. 17. Novembris Societatem ingrederetur, ad Julium Salsedonium Grosleti Episcopum, virum sapientiâ, scriptis, ætate, virtute, abdicatòque, ut æternitati quietius vacaret, Episcopatu, dignum S. Philippo Nerio Magistro discipulum, ductus, præclara de Societate audierit, impensè hortante, ut perpetuas Deo grates referret, quod ab illo ad Societatem vocatus esset, de cujus religiosi S. Philipus Neri (quocum diu ac familiariter se egisse gloriabatur) dicere solebat: *Filii Ignati, qui perseverant in Societate, ibi moriuntur sanctè*; id est, obeunt mortem sanctam.

3. Pretiosa mors in conspectu Domini, vitam in Societate finientium ob testimonium S. Theresiæ, de qua idem P. Nadafi, ex Imagine primi sæculi Societatis L. 5. c. 8. pag. 648. recenset sequentia: Videbat post sumptam Eucharistiâ S. Theresia triumphalem & frequentè animarum è purgatorio ad cælum procedentium pompâ. Ibat prima, nescio quid magis augustæ gloriæ atque Majestatis præfe-

præferens & quasi antesignana reliquarum. Veniebat, Angelorum coronâ comite, illis obvius, explicatâ ad omnem gratulationem fronte amabili, dulcis JESUS & primæ isti animæ amplexi, & pacis æternæ osculum latus dabat, pignus amoris & honoris perennis. Læta, stupentique & quid festiva hæc gloria sibi vellet, interroganti Theresiæ; una ex illorum contubernio anima, de prima illa anima loquens: Dux, aiebat, noster est, è Societate Jesu, Frater unus; nos Duci gratulamur, cuius virtuti ac precibus debemus, quod hodie liberemur. De omnipotentis adventu nil mirum, nil novum; scilicet hoc est hominum Societatis Jesu Privilegium, ut mortuum Jesuitam, obvius Jesus excipiat. Historia Provinciæ Bœticæ putat Fratrem illum fuisse Sebastianum de Malagon 15. Julii Anno 1578. defunctum post magnos dolores, vultu hilari toleratos. M. S. p. 2. num. 5. 8. 9.

4. Pretiosa in conspectu Domini mors in Societate perseverantium, ob visionem Alphonsi Roderiquez viri è Societate notæ sanctitatis, de quo R. P. Gabriel Alvarez Majoricensis Collegii Rector, de Alphonso illius Collegii Alumno Veterano ita scribit: Hic vir in triclinio Anno 1599. in Octobri post cœnam, inter agendas de more gratias, vidit omnes præsentem fore salvos, nec illos duntaxat, sed omnes præterea, qui tunc temporis debebant in Societate, modò in illa perseverarent. Qua notitiâ utebatur, quando aliquem in vocatione nutantem, confirmare studebat. Hæc omnia habentur ex ipsomet Fratris

Alphonso & ad nos, quasi per annorum gradus pervenere. P. Josephus Ramus Alphonsi Roderiquez conscientie arbiter prædicta confirmat, asserens, omnes domesticos ab eo conspectos tanquam Angelos Dei, & exarsisse desiderio eorum videndi in cœlo, cumque ea de re ageret cum Deo, ibidem inter egrediendum è cubiculo, responsum accepisse, se voti compotem fore. Hæc revelatione auditâ R. P. Didacus Monterius Ulyssiponensis Domûs Professor, Præpositus, dicere solebat, aliam, illà recentiore super ea re habitam revelationem de salute illorum, qui in Societate perseverarent; seque nôsse, cui ea facta sit, idem aiebat Venerabilis P. Balthasar Alvarez, vir cui sine levitate cordis omnino credi possit.

5. Pretiosa in conspectu Domini mors, in Societate, vitâ defungentium, ob testimonium cujusdam ex alio Ordine celebri, religiosi. Decumbebat è sacro Capuccinorum Asceterio, quidam jam cœlo, quàm terris viciniors hic advocato à se Patre Vincentio Matrezo, de quo ante meminimus, & cubiculum ægri ingredienti acclamavit: Felicem te Pater, cui contigit socium esse ejus Ordinis, in quo, quicumque decedit, vitâ fruitur sempiternâ. Hæc mihi jam nunc Deus ostendit: hæc palam omnibus nuntiate mandavit. Eadem de Instituto morientis interpretante Matrezo; multos de suis salvari dixit moriens, homines autem Societatis, omnes omnino, si ad mortem usque in ea constiterint, esse salvandos: addiditque, Pater, res se habet, ut dixi, & Deus mihi mandat ut dicam, & idcirco te accersivi.

cessivi. Atque ita non sine fama Sancti-
tatis excessit à vita. Vide Imaginem
x. sæculi pag. 650.

Præterea hoc idem Patris Capuccini
cum P. Vincentio Matrezo colloqui-
um in quadam mentis abstractione An-
no 1631. sibi representatum esse, manu
suâ & sigillo Societatis testatur P. An-
tonius Beatillus Anno 1632. 21. Febr.
Quæ tamen omnia nos religiosè ac sob-
riè ut accipiamus, par est, ad fervo-
rem, non ad tepiditatem & præfiden-
tem languorem: spem habent ista, non
infallibilitatem.

6. Pretiosa in conspectu Domini
mors, in Societate vitam piè clauden-
tium, uti & in aliis Ordinibus; ob in-
fallibilem & certissimam æternæ Veri-
tatis ore prolatam revelationem; & à
binis Evangelistis, Matthæo & Marco
tanquam testibus ac Scriptoribus, om-
ni exceptione majoribus, chartis con-
signatam: Matth. 19. & Marci 10. *Om-
nis qui reliquerit Patrem aut Matrem, aut
uxorem, aut filios, aut agros, propter no-
men meum, centuplum accipiet, & vitam
æternam possidebit. Quid clarius? Quid
certius? Ac proinde quid securius? Im-
possibile est Deum mentiri, inquit Chryso-
stomus L. I. de Provid. coll. II. Promi-
sit autem ille vitam æternam ista relinquen-
tibus; reliquisti tu omnia ista & abjecisti:
quid igitur prohibet de hujusmodi promissio-
ne considerare & esse securum?*

Quocirca, Dilectissimi, R. P. Petro,
in hac probationis Domo piissimè de-
functo, ex animo, velim, congratule-
mini; quod in Societate tot annis piè
virtuosèque vitam traduxerit, in ea
perseveraverit, ac morte, in conspectu

Domini, pretiosa, ut speramus, dece-
serit. Pretiosa exiit, ut vidimus, ejus
vita, cui mors pretiosa, velut echo, voci,
non potuit non respondere. Pretiosa vi-
ta fuit, ob tot catenatis laboribus
comparata merita, virtute Sanguinis
pretiosi, JESU Christi acquisita. Pre-
tiosa fuit, quia tot pretiosis virtutum ci-
meliis, & gemmis condecorata. Pre-
tiosa fuit, quia pretioso, tot operum bo-
norum thesauro ditata: Pretiosa fuit,
quia magna vitæ beatæ spe, ac præmi-
i cœlestis, exantlatis laboribus, corre-
spondentis, securitate transacta, quam
mors pretiosa, mors felix & bene au-
spicata, non potuit non tandem coro-
nare. Desideratissimè, Charissimè, non
absimilem obitum? Optatissimè cum
nonneminè: *Moriatur anima mea morte
justorum, & sicut novissima mea horum
similia?* Facite, quod P. Petrus in iti-
nere cuidam è Societate reponere ex
S. Bernardo, ni fallor: vivat prius ani-
ma tua vitâ Justorum & morietur dein
morte Justorum. Imitemini vitam, &
voti compotes reddemini: Imitemini
vitæ innocentiam, devotionem tene-
ram, laborum pro Dei gloria & anima-
rum salute exantlationem, bonorum
operum coacervationem, solidarum
virtutum exercitationem: hac ratione,
non secus atque ille in Societate JESU
perseverabit, & vitam preciosam
morte æquè pretiosâ concludetis, juxta
S. Francisci Borgiæ; S. Philippi Neri,
S. Theresiæ, Alphonfi Roderiquez, &c.
Revelationem imò & ipsiusmet Christi
Domini testimonium ac promissionem
infallibilem: *Amen dico vobis, quod vos
qui reliquistis omnia, & secuti estis me, cen-*

R x
tuplum

cuplum accipietis & vitam aeternam posside- sanctissima Trinitas, Pater, Filius, &
bitis: Quod omnibus nobis largiatur Spiritus Sanctus. Amen.

EXHORTATIO II.

AD NOVITIOS IN OBITU

Cujusdam Novitii, G. E. In Tirocinio Anno 1700. 17. Novem-
bris piè defuncti.

T H E M A.

Beati mortui qui in Domino moriuntur. Apoc. 14. 13.

Vangelistarum Aquila Joannes in Apocalypsi sua l. c. refert allapsam sibi de caelo vocem: *Et audivi*, inquit, *voce[m] de caelo dicentem mihi scribe: Beati mortui, qui in Domino moriuntur.* Anodo jam dicit Spiritus (Sanctus) ut requiescant à laboribus suis: *opera enim illorum* (id est, præmium & merces operum) *sequuntur illos.* Dicta S. Evangelistæ verba, variè à variis Doctoribus ac Patribus exponuntur. 1. S. Ambrosius & Haymo explicant: *Beati qui pro Domino, seu propter Dominum, moriuntur, quemadmodum Martyres.* 2. Alii intelligunt: *Beati mortui, qui in Domino, id est, ex amore Domini, moriuntur,* veluti B. V. Maria, S. Maria Magdalena, S. Franciscus Seraphicus, S. Carolus Borromæus, B. Stanislaus Kostka,

qui ex amore videndi & fruendi Dilecto, mortui sunt. 3. Alii interpretantur. *Beati mortui qui in Domino,* id est, in commemoratione, invocatione, & amore Domini moriuntur & in actu charitatis animam efflant; Sic S. Aug. in actibus contritionis: S. Hieron. in exhortatione ad charitatem Dei & proximi: S. Ambrosius in suavibus cum Dilecto colloquiis: S. Thomas in pronuntiatione verborum Cantici: *Veni Dilecte mi egrediamur in agrum;* S. Petrus Cælestinus in verbis: *Omnis Spiritus laudet Dominum.* S. Xaverius in istis: *O JESU Deus cordis mei!* 4. Denique plenius & planius alii sic exponunt: *Beati mortui, qui in Domino, id est, in fide, charitate, gratia & amicitia Dei moriuntur.* Ita Primasius, Beda, Richardus & alii. Unde S. Bernardus ait: *Mori pro Domino Martyrum est, in Domino autem mori Confessorum.*

Nos